

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 8 k

ei salassa pidettävää

Vihdin kunnan yleinen varautumisen suunnitelma

Vihdin kunnanhallitus 4.4.2022 § 79

Sisällysluettelo

1	Vihdin kunnan varautumisen lähtökohdat	1
1.1	Varautumisen tarkoitus.....	1
1.2	Turvallisuustilanteet.....	1
1.2.1	Normaaliolot	1
1.2.2	Häiriötilanne.....	1
1.2.3	Poikkeusolot.....	2
1.3	Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot	2
1.4	Varautuminen	2
1.5	Vihdin kunnan varautumisessa huomioitavat kunnan erityispiirteet.....	3
1.6	Vihdin kunnan elintärkeiden toimintojen priorisointi häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	3
2	Vihdin kunnan varautuminen	4
2.1	Valmiussuunnittelun koordinointi Vihdin kunnassa	4
2.2	Toimialojen valmiussuunnittelu	4
3	Tiedottaminen ja kriisiviestintä	5
4	Tietohallinto ja tietojärjestelmät	5
5	Hälytys- ja viestijärjestelyt	5
5.1	Viestitoiminnan perusvalmiudet.....	5
5.2	Keravan hätäkeskus.....	5
5.3	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	5
5.4	Väestön varoittaminen.....	6
6	Väestönsuojelu	6
6.1	Väestönsuojelu Länsi-Uudellamaalla	6
6.2	Rakenteellinen suojelu (väestönsuojat).....	7
6.3	Omatoiminen varautuminen.....	7
6.4	Pelastussuunnitelmat.....	8
7	Poikkeusolot	8
8	Koulutus	8
9	Suunnitelman ylläpito ja varaukset	9
	Liite 1: Toimialakohtaiset suunnitelmat ja niiden vastuuhenkilöt.....	10
	Liite 2: Varautumista koskevia keskeisiä säädöksiä	11

1 Vihdin kunnan varautumisen lähtökohdat

1.1 Varautumisen tarkoitus

Varautumisen avulla luodaan johtamisjärjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla kunnan johtoryhmä, toimialat ja eri organisaatiot sekä yhteistyöviranomaiset voivat toimia siten, että kunnan elintärkeiden toimintojen ylläpito erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tulee turvatuksi.

Varautumisen perustana ovat:

- Valmiuslaki 1552/2011
- Pelastuslaki 379/2011
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (Valtioneuvoston periaatepäätös 2.11.2017)

Kunnan varautuminen perustuu kunnan yleiseen varautumisen suunnitelmaan, kunnan eri toimialojen ja palvelutuotannosta vastaavien organisaatioiden varautumisen suunnitelmiin sekä viirastojen ja laitosten pelastussuunnitelmiin. Varautumista täydentävät yhteistyöviranomaisten ja muiden yhteisöjen suunnitelmat sekä niiden yritysten suunnitelmat, joiden toiminta perushuollon, teollisuustuotannon, energihuollon ja infrastruktuurin alueilla ovat kunnan toimintojen kannalta välttämättömiä.

Tässä varautumisen suunnitelman yleisessä osassa painopiste on normaaliolojen erilaisten häiriötilanteiden hoitamisessa. Väestönsuojelun varautumisen yhteistoiminnasta ovat säännökset pelastuslain 65 §:ssä. Poikkeusoloissa noudatetaan samoja menettelytapoja kuin häiriötilanteissa sillä erotuksella, että resurssien käyttöä tehostetaan ja tarvittaessa voimassa ovat valmiuslain ja kunnan oman ohjeistuksen mahdollistamat poikkeukselliset toimivaltuudet.

Varautuminen perustuu ajantasaiseen riskien arviointiin. Kansallinen riskiarvio ja sitä alueellisesti täydentävä alueellinen riskiarvio toimivat alueellisen tason toimijoiden varautumisen yhteisenä perustana, jota toimijat tarvittaessa täydentävät tarkemmilla toimialakohtaisilla riskiarvioillaan.

1.2 Turvallisuustilanteet

1.2.1 Normaaliolot

Normaalioloissa yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen painopisteenä on erilaisten uhkien ehkäiseminen ennalta. Normaalioloissa rakennettavat järjestelmät ja muut toimenpiteet luovat perustan toiminnalle häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Erityisesti johtamiseen ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ohjaamiseen tarvittavat sähköisen viestinnän ja tietoliikenteen järjestelmät on suojattava ja varmennettava kestävästi erilaisissa häiriötilanteissa.

1.2.2 Häiriötilanne

Häiriötilanteet voivat esimerkiksi liittyä voimahuoltoon, tietoliikenteeseen, kuljetuslogistiikkaan, yhdyskuntatekniikkaan, elintarvikehuoltoon, talouselämään, väestön terveyteen ja hyvinvointiin (pandemiat ym.), suuronnettomuuksiin, rikollisuuteen tai terrorismiin.

Häiriötilanteessa kunnan ja viranomaisten pitää ryhtyä erityisiin toimiin uhkan torjumiseksi ja siitä selviämiseksi. Häiriötilanne voi vaatia tehostamaan viranomaisten yhteistoimintaa ja johtamista. Tämä kohdistuu esimerkiksi tilannekuvan muodostamiseen ja ylläpitoon sekä siitä tiedottamiseen.

1.2.3 Poikkeusolot

Valmiuslaki 1552/2011 määrittelee poikkeusolot seuraavasti:

- 1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila;
- 2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöönottamista;
- 3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
- 4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila;
- 5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

1.3 Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa elintärkeiksi toiminnoiksi on nimetty johtaminen, kansainvälinen ja EU-toiminta, puolustuskyky, sisäinen turvallisuus, talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus, väestön toimintakyky ja palvelut sekä henkinen kriisinkestävyys.

1.4 Varautuminen

Varautumisessa luodaan yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvaavat suunnitelmat. Vihdin kunnan yleisestä varautumisen suunnitelmasta ilmenevät kunnan eri toimialojen, Perusturvakuntayhtymä Karviaisen sekä osakkuus- ja tytäryhtiöiden osallistumisen pääperiaatteet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista vastaava Perusturvakuntayhtymä Karviainen sekä vuoden 2023 alusta alkaen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa omasta valmiussuunnittelustaan.

Toimialakohtaisessa varautumisessa huomioidaan soveltuvin osin seuraavat osat:

- a) organisaation toiminta uhkamallin toteutuessa
  - elintärkeiden tehtävien toteutus ja siihen tarvittavat voimavarat (esim. henkilöstö, kalusto ja muu materiaali sekä toimitilat)
  - vastuuhenkilöiden ja varahenkilöiden nimeäminen sekä heidän valtuutensa
  - tarvittavat muut yhteistoimintaorganisaatiot ja näiden yhdyshenkilöt
  - turvallisuus-, tietoturvallisuus- ja pelastustoimenpiteet
  - tiedotus
- b) toiminnan jatkuvuuden ylläpito
  - suunnitelmien sekä henkilö-, kalusto- ja tilavarausten ylläpito
  - tarpeelliset ennakkoimenpiteet
  - valmiuteen liittyvä koulutus ja muu valmiuden ylläpito

1.5 Vihdin kunnan varautumisessa huomioitavat kunnan erityispiirteet

Vihdin kunta sijaitsee pääkaupunkiseudun reunavyöhykkeellä noin 40 kilometrin päässä Helsingistä. Vihdin kautta kulkee kaksi valtakunnallista pääväylää eli valtatie 1 Helsingistä Turkuun ja valtatie 2 Poriin sekä rautatie Hangosta Hyvinkäälle. Helsinki-Vantaa-lentokentälle on matkaa noin 40 kilometriä ja kunnassa on myös oma pienlentokenttä.

Suurin riski valtaväylien osalta ovat **vaarallisten aineiden kuljetukset** (räjähteet, polttoaineet ym.) sekä **liikenteen suuronnettomuus**.

Mikäli pääkaupunkiseudulla tapahtuu suuronnettomuus ja väestö joutuu siirtymään pois alueelta, **tukkeutuvat pääväylät**, mikäli kuljetuksia ei onnistuta organisoimaan tehokkaasti.

Sähkön jakelun ja tietoliikenteen toimivuus ovat tärkeitä kaikissa tilanteissa. Koska myös viestintä, johtaminen ja hallinto normaalioloissa perustuvat pitkälti sähköisiin yhteyksiin ja järjestelmiin, on korvaavien menettelytapojen ylläpitäminen välttämätöntä.

Kunnan **pohjavesireservien** turvaaminen on myös tärkeää.

Kunnan laajuus ja harvaan asutut alueet ovat haasteellisia tiedonsaannin ja tiedottamisen kannalta. Laajoissa häiriötilanteissa voi helposti jäädä katvealueita, joilta tietoa ei saada.

1.6 Vihdin kunnan elintärkeiden toimintojen priorisointi häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Palvelujen priorisointi kriisitilanteessa (I-taso eli perustarpeet ja johtamisen edellytykset tärkein):

<u>I TASO</u>	<u>II TASO</u>	<u>III MUUT PALVELUT</u>
Terveys	Opetus	Muut palvelut
Ruoka	Varhaiskasv. (päivähoito)	
Lämpö ja vesi	Palkanlaskenta	
Jätehuolto	Maksuliikenne	
Kulkuväylät/tiestö	Muu atk	
Johtamisjärjestelyt (tiedonkulku)		
Internet+sähköposti		
Puhelinpalvelut		
Terveystoimen atk		
Majoittaminen		

2 Vihdin kunnan varautuminen

2.1 Valmiussuunnittelun koordinointi Vihdin kunnassa

Kuntien varautumisen velvoite perustuu valmiuslain 11 §:ään. Vihdin kunnan valmiussuunnittelua johtaa, yhteensovittaa ja valvoo johtoryhmä. Laajennetun johtoryhmän tehtäväjako on seuraava:

Tehtävä normaalioloissa	Vastuualue johtoryhmässä
Kunnanjohtaja	johtokeskuksen johtaminen
Hallintojohtaja	tukipalvelut ja viestitoiminta
Tietohallintojohtaja	tietohallinto ja tietojärjestelmät
Elinvoimajohtaja	tiedotus
Paikkatietoinsinööri	tilannekuva
Karviainen, kuntayhtymän johtaja	Karviaisen toiminnan johtaminen
Karviainen, terveysjohtaja	lääkintä
Karviainen, sosiaalipalvelujen palvelujohtaja	sosiaalihuolto
Ruokapalvelupäällikkö	päivittäistavarahuolto ja majoitus
Tekninen johtaja	yhdyskuntatekniikka ja raivaus
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	sivistyksen toimiala
Talousjohtaja	talous

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tehtäviin kuuluu ylläpitää osaltaan valmiutta ja tukea alueen kuntien varautumista.

Kunnan johtoryhmän organisointia ja toimintaa ohjaa johtoryhmän toimintaohje häiriötilanteissa.

2.2 Toimialojen valmiussuunnittelu

Toimialojen suunnitelmissa kuvataan, miten toiminta organisoidaan ja sen jatkuvuus turvataan häiriötilanteissa. Vastuuhenkilöiden (alla) tehtävänä on johtaa ja organisoida toimialojen varautumista.

- valmiussuunnittelun johto	kunnanjohtaja
- hallinnon valmiussuunnittelu	hallintojohtaja
- talouden valmiussuunnittelu	talousjohtaja
- tiedottaminen	elinvoimajohtaja
- johtokeskuksen valmiussuunnitelma	hallintopäällikkö
- päivittäistavarahuolto ja majoitussuunnitelma	ruokapalvelupäällikkö
- sivistyskeskuksen valmiussuunnittelun johto	sivistys- ja hyvinvointijohtaja
- lääkintä ja sosiaalihuolto	ptky Karviainen
- yhdyskuntatekniikka	
- valmiussuunnittelun johto	tekninen johtaja
- tiet ja yleiset alueet	yhdyskuntatekniikan päällikkö
- rakennukset ja sähkö	tilapäällikkö (tilapalvelu)
- vesihuolto	vesilaitoksen johtaja
- rahoitus	talousjohtaja

Toimialojen valmiussuunnitelmiin sisältyy eri muodostelmien kokoonpano, perustaminen ja kouluttaminen. Muodostelmia ovat:

- raivaus- ja rakentamisryhmät (infra- ja tukipalvelujen palvelukeskus)
- ensiapumuodostelmat (ensiapu-, sairaankuljetus-, psykososiaalinen apu, Karviainen)
- yleishuoltoryhmä (konsernipalvelujen palvelukeskus)
- muonitus- ja majoitusryhmät (infra- ja tukipalvelujen palvelukeskus)
- väestönsuojeluorganisaatio (sivistyskeskus)
- pelastusmuodostelmat (pelastuslaitos)

3 Tiedottaminen ja kriisiviestintä

Tiedottamisessa noudatetaan kunnan yleisiä tiedotusohjeita, joihin sisältyvät myös kriisiviestintäohjeet. Kriisitilanteissa johtoryhmä voi tarvittaessa ohjeistaa kunnan eri toimialojen tiedottamista.

Johtovastuussa oleva viranomainen vastaa viestinnästä ja viestinnän yhteensovittamisesta. Muut toimijat viestivät omasta toiminnastaan sopien viestinnän linjauksista johtovastuussa olevan toimijan kanssa ja tukevat viestinnällään johtovastuussa olevan viranomaisen viestintää.

4 Tietohallinto ja tietojärjestelmät

Häiriötilanteissa varmistetaan ensisijaisesti viestintäyhteyksien toimivuus, johtokeskuksen tarvitsemien tietovarastojen kuten paikkatiedon käyttö ja potilastietojen saatavuus. Hallinnon osalta ensisijaisia ovat maksuliikenteestä ja palkanmaksusta suoriutuminen. Tilanteen vaikeutuessa järjestelmiä suljetaan asteittain ja resurssit keskitetään ensisijaisten järjestelmien ylläpitoon.

Tiera Oy vastaa tietohallinnon ja tietojärjestelmien elintärkeiden toimintojen ylläpidon suunnittelusta.

5 Hälytys- ja viestijärjestelyt

5.1 Viestitoiminnan perusvalmiudet

Johtoryhmän toimintaohjeessa häiriötilanteita varten on määritelty kunnan tarvitsemat häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtamis- ja tiedotusyhteystarpeet.

5.2 Keravan hätäkeskus

Keravan hätäkeskus toimii yleisenä hätäilmoituskeskuksena Uudellamaalla.

Yleinen hätänumero   112

Kiireellisessä hätätilanteessa hätänumeroon soitetään hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan.

5.3 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Pelastuslaitos tukee kuntia varautumisen suunnittelussa ja tarvittaessa erilaisten häiriötilanteiden aikana.

Pelastuslaitoksen tilannekeskus toimii 24 h/vrk ja lähettää tarvittaessa tiedotteita kunnan johtaville viranhaltijoille tiedoksi tai toimenpiteitä varten.

Pelastuslaitos nimeää kuntaan pelastuslaitoksen yhteyshenkilöt. Järjestelyn tarkoituksena on parantaa alueen kuntien ja pelastuslaitoksen yhteistyötä yleisesti, sekä erityisesti kuntien ja pelastuslaitoksen varautumisessa suuronnettomuuksiin, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Yhteyshenkilöt ovat kutsusta käytettävissä esimerkiksi varautumiseen liittyvissä kunnan johtoryhmän tiedusteluissa, kokouksissa ja harjoituksissa. Kriisitilanteen aikana yhteyshenkilö on tarvittaessa käytettävissä kunnan johtoryhmässä pelastustoiminnan asiantuntijana välittäen tilannekuva pelastuslaitoksen johtokeskuksesta kuntiin ja kuntien johdolta pelastuslaitokselle parantaen näin tilannetietoisuutta.

Kunta vastaa johtoryhmänsä koolle kutumisesta ja toiminnasta häiriötilanteessa.

Pelastuslaitoksen tilannekeskus pitää yllä alueellista yhteystietoluetteloa, josta kunnat voivat kysyä näitä tietoja.

5.4 Väestön varoittaminen

Suomessa on monikanavainen hälytysjärjestelmä väestön varoittamista varten. Siihen kuuluvat radio, TV, teksti-tv, 112-sovellus ja pelastuslaitosten ylläpitämä väestöhälytinjärjestelmä. Pelastuslaitosten väestöhälytinjärjestelmä on sijoitettu pääsääntöisesti väestötiheimille alueille ulkona liikkuvan väestön varoittamiseksi.

Jos tulisi suojautumista vaativa tilanne, siitä annettaisiin vaaratiedote radion, tv:n teksti-tv:n, 112-sovelluksen ja tarvittaessa väestöhälytinjärjestelmän kautta. Sisälle suojautuminen suojaa riittävästi suurimmassa osassa vaaratilanteita.

Paras tapa saada ajantasainen tieto on ladata 112-sovellus, jolloin sijaintitietoon perustuva vaaratiedote tulee suoraan matkapuhelimeen. 112-sovellus on hyvä ottaa käyttöön muutenkin, sillä se esimerkiksi auttaa hätäkeskusta paikantamaan soittajan ja sen kautta viranomaiset voivat tiedottaa ja ohjeistaa ihmisiä myös tilanteissa, joissa vaaratiedottamisen kynnyks ei ylity.

6 Väestönsuojelu

6.1 Väestönsuojelu Länsi-Uudellamaalla

Väestönsuojelun tarkoituksena on väestön turvaaminen sodan ja muiden siihen verrattavien olosuhteiden aiheuttamilta tuhoilta sekä niiden vahinkojen rajoittaminen ja seurausten lieventäminen. Väestönsuojelutehtäviä ovat muun muassa väestön varoittaminen, evakuointi ja suojaaminen väestönsuojiiin, sammutus- ja pelastustoiminta sekä lääkintähuolto. Pelastustoimen rinnalla väestönsuojelusta vastaavat ne viranomaiset, jotka hoitavat siihen kuuluvia tehtäviä normaalioloissakin.

Tavoitteena on, että väestö kyetään suojaamaan normaaliolojen onnettomuus- ja vaaratilanteissa sekä poikkeusoloissa siten, että ihmishenkiä ei menetetä puutteellisten suojaamismahdollisuuksien vuoksi. Suojautumiskeinot ovat **suojautuminen sisätiloihin, tarvittaessa väestönsuojiiin ja evakuointi** vaaralliselta alueelta.

6.2 Rakenteellinen suojele (väestönsuojat)

Väestönsuojat on tarkoitettu väestön suojaamiseen sotilaallisen hyökkäyksen aikana. Normaaliooloissa väestönsuoja on usein harrastustilana tai varastona. Väestönsuoja suojaa räjähdys- ja sirpalevaikutuksilta, rakennussortumilta, paineaalloilta, tulipaloilta, kemiallisilta taisteluaineilta ja ionisoivalta säteilyltä. Väestönsuojien käyttöönotosta ilmoitetaan viranomais määräyksenä, jonka jälkeen väestönsuojan käyttökuntoon laittamiselle on 72 tuntia aikaa. Pelastuslain mukaan väestönsuojan ja väestönsuojan laitteiden ja varusteiden kunnossapito kuuluu kiinteistön omistajan ja haltijan velvollisuuksiin.

Väestönsuojista on säädetty pelastuslain 11 luvussa. Väestönsuoja on rakennettava rakennusta tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevaa rakennusryhmää varten, jos sen kerrosala on vähintään 1.200 neliometriä ja siinä asutaan tai työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi. Teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusta varten väestönsuoja on rakennettava, jos rakennuksen tai rakennusryhmän kerrosala on vähintään 1.500 neliometriä.

6.3 Omatoiminen varautuminen

PelastusL 14 §:n mukaan rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Alueen pelastusliitot (Uudenmaan pelastusliitto ja Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund) järjestävät omatoimisen varautumisen ohjausta ja koulutusta taloyhtiöille ja muille tarvitsijoille.

Omatoimiseen varautumiseen liittyy kotivara. Se tarkoittaa, että kotiin hankitaan yllättäviä tilanteita (sairastuminen, lakko, häiriö liikenneyhteyksissä, sähkökatkos ym.) varten ruokaa ja muita päivittäin välttämättä tarvittavia tavaroita vähän enemmän. Lisätietoja löytyy verkkosivuilta <https://72tuntia.fi>.

Valtakunnallisilta pelastustoimen verkkosivuilta <https://pelastustoimi.fi/koti-ja-arki> löytyy ohjeita kodin turvallisuuden edistämiseen ja varautumisesta muihin häiriötilanteisiin.

6.4 Pelastussuunnitelmat

Pelastuslain ja –asetuksen mukaan pelastussuunnitelma on laadittava mm.

- 1) asuinrakennuksiin, joissa on vähintään 3 asuinhuoneistoa;
- 2) hoitolaitoksiin sekä palvelu- ja tukiasumiseen;
- 3) kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin;
- 4) lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin lukuun ottamatta yksityisiä asuntoja;
- 5) majoitusliikkeisiin sekä leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;
- 6) tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen;
- 7) kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille ym. kokoontumispaikkoihin;
- 8) kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;
- 9) yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;
- 10) yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksiin;
- 11) ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojiiin;
- 12) kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä lakisääteisen ilmoituksen;
- 13) kulttuuriomaisuudeksi määriteltyihin ja sitä sisältäviin rakennuksiin ja kohteisiin sekä muihin kulttuuriomaisuutena suojeltuihin rakennuksiin ja kohteisiin;
- 14) työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

7 Poikkeusolot

Valtioneuvoston asetuksella voidaan ottaa valmiuslaissa mainittuja poikkeusolojen toimivaltuuksia käyttöön. Asetus annetaan enintään 6 kk:ksi. Siinä on mainittava, miltä osin toimivaltuuksia voidaan soveltaa sekä millä alueella. Asetus tulee välittömästi saattaa eduskunnan käsiteltäväksi.

8 Koulutus

Koulutuksen tavoitteena on luoda sellainen jatkuva valmius, että organisaatio pystyy hoitamaan sille määrättyt tehtävät eri tilanteissa ja yhteistoimintaa sujuu kaikilla eri organisaatioiden tasolla.

Vihdin kunnan varautumiskoulutuksen tarvittavan koulutusmateriaalin suunnittelusta, toteuttamisesta ja päivityksestä vastaavat eri vastuutahot yhteistyössä keskenään. Pelastuslaitos ja Pelastusopisto opastavat kuntaa koulutusten järjestämisessä. Hallintopäällikkö vastaa harjoitusten yleisestä valmistelusta.

9 Suunnitelman ylläpito ja varaukset

Valmiussuunnitelman ylläpidon ja seurannan koordinoinnista vastaa hallintojohtajan johdolla varautumisen yhteyshenkilönä hallintopäällikkö, joka myös toimii kunnan yleisenä yhteyshenkilönä valmiusasioissa muihin yhteistyötahoihin päin. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos tukee neuvonnan avulla valmiussuunnittelua.

Henkilöstön, tilojen ja kaluston varaamisesta kunnan käyttöön vastaavat tahot ovat seuraavat:

- henkilövaraukset eli VAP-varaukset (vapautus asevelvollisuudesta): hallintopäällikkö
- tilavaraukset: tekninen johtaja
- kalustovaraukset: tekninen johtaja

Suunnitelma päivitetään, kun kunnassa tapahtuu sellaisia muutoksia, joilla on vaikutuksia kunnan kokonaisvarautumiseen tai eri teknisten järjestelmien toimintavalmiuteen.

Liite 1: Toimialakohtaiset suunnitelmat ja niiden vastuuhenkilöt

Alla on mainittu Vihdin kunnan toimialakohtaiset ja kunnan toimintoihin liittyvien yhteistyöviranomaisten suunnitelmat sekä niiden vastuutahot

1. Johtoryhmän toimintaohje häiriötilanteissa (päivitetty 3/2022, hallintopäällikkö)
2. Kriisiviestinnän ohje (2019, elinvoimajohtaja)
3. Hallinnon ja talouden jatkuvuuden suunnitelma (2014, hallintojohtaja)
4. Majoituksen varautumisen suunnitelma (3/2022, ruokapalvelupäällikkö)
5. Päivittäistavara- ja huollon varautumisen suunnitelma (3/2022, ruokapalvelupäällikkö)
6. Yhdyskuntatekniikan ja raivauksen valmiussuunnitelma (vireillä, yhdyskuntatekniikan päällikkö)
7. Tilapalvelun valmiussuunnitelma (vireillä, tilapäällikkö)
8. Vihdin vesihuoltolaitoksen varautumisen suunnitelma (2018, vesilaitoksen johtaja)
9. Sivistystoimen valmiussuunnitelma (vireillä, sivistys- ja hyvinvointijohtaja)

Yhteistyöviranomaisten suunnitelmia:

10. Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutaso 2021-2024 (2020, Pelastuslaitoksen johtokunta)
11. Perusturvakuntayhtymä Karviaisen valmiussuunnitelman yleinen osa (12/2020, Karviainen)

Liite 2: Varautumista koskevia keskeisiä säädöksiä

Säädös	Numero
Valmiuslaki	1552/2011
Puolustustilalaki	1083/1991
Pelastuslaki	379/2011
Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta	407/2011
Poliisilaki	872/2011
Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (valtioneuvoston periaatepäätös)	2.11.2017
Laki huoltovarmuuden turvaamisesta	1390/1992